

InsureSec

Kunskapskrav 2024

Uppföljande kunskapstest för licens eller certifikat med inriktning mot Livförsäkring

Om kunskapskraven och Blooms taxonomi

Kunskapskraven är organiserade efter ämnesområden, till exempel *Försäkringsdistributörens roll och ansvar*, och delområden, till exempel en särskild lag. Vissa kunskapskrav har ytterligare detaljinformation eller exempel.

- 1 Ämnesområde
- 1.1 Delområde
- 1.1.1 Kunskapskrav [kunskapsnivå enligt Blooms]
- 1.1.1.1 Specificering eller exempel

Frågorna i InsureSecs kunskapstester är konstruerade utifrån olika nivåer med Blooms taxonomi som förebild. Vid varje kunskapskrav anges inom hakparentes hur kunskapen ska kunna användas. Blooms taxonomi är en väletablerad skala för att bedöma kognitiv nivå, i synnerhet när det gäller att bedöma en individs förmåga att tillämpa teoretisk kunskap i praktiken.

Förklaring av de olika nivåerna utifrån djupet av kunskapen

[K] – Känna till faktakunskaper

Distributören ska känna till, kunna beskriva, lista, lokalisera eller citera fakta. Kravet omfattar således att kunna repetera något. Distributören ska ha en grundkänning om ämnet och förstå hur man söker djupare förståelse kring det.

Du ska känna till att Försäkrings-avtalslagen (FAL) finns och övergripande förstå att lagen kan påverka din kund.

[F] – Förstå och förklara faktakunskaper

Distributören ska kunna förklara och ge exempel på dess användning. Kravet omfattar således mer än att kunna upprepa något, det kräver även att distributören ska kunna visa förståelse av kunskap. I första steget tolkning av fakta och sekundärt att kunna använda sig av denna tolkning.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund samt veta vad lagen innehåller.

[T] – Tillämpa faktakunskaper

Distributören ska kunna använda kunskapen i verkliga situationer och exempelvis kunna utföra beräkningar, kunna upptäcka problem och förutse eventuella konsekvenser samt använda kunskapen för att lösa situationer. Kravet omfattar således att behärska kunskapen till den nivån att distributören kan anpassa kunskapen till en specifik situation.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller och hur den kan påverka din kund specifikt.

Kunskapskrav Livförsäkring 2024 - Uppföljande

Innehållsförteckning

1 Nyttillkomna eller uppdaterade kunskapskrav 2024

- 1.1 Grönmålning
- 1.2 Paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP)
- 1.3 Flyttblad
- 1.4 Beteendeekonomi
- 1.5 Hållbarhetsrisker

2 Utveckling av god försäkringsdistributionssed

- 2.1 God försäkringsdistributionssed

3 Repetitions- och fortbildningsämnen

- 3.1 Bransch- eller näringslivskoder
- 3.2 Fullmakter
- 3.3 Hållbarhetspreferenser
- 3.4 Tjänstepension
- 3.5 Tjänstepension enligt kollektivavtal
- 3.6 Återköp och flytträtt
- 3.7 Internationell försäkringsmarknad

1 Nyttillkomna eller uppdaterade kunskapskrav 2024

1.1 Grön målning

- 1.1.1 Begreppets allmänna betydelse [T]
- 1.1.2 Riskområden såsom ogrundade påståenden om hållbarhet avseende till exempel företagens produkter, premieförvaltning, och övrigt engagemang i hållbarhetsfrågor [T]
- 1.1.3 Att förhindra grön målning genom att genomföra kontroller för att säkerställa att den rekommenderade produktens underliggande hållbarhetsegenskaper eller karaktär faktiskt motsvarar kundens hållbarhetspreferenser [T]
- 1.1.4 Förebyggande arbete mot grön målning genom att kontrollera om exempelvis information som avser karaktären och målet med en finansiell produkt tillräckligt väl matchar produktens faktiska hållbarhetsrisker och påverkan [T]
- 1.1.5 Att vara transparent mot kunderna genom att tillhandahålla information om vilka åtgärder försäkringsdistributören vidtar för att förhindra grön målning [T]

1.2 Paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP)

- 1.2.1 Vad som avses med en så kallad PEPP-produkt [T]
- 1.2.2 Vad som avses med ett så kallat PEPP-sparinstitut [T]
- 1.2.3 Vad som avses med en så kallad PEPP-distributör [T]
- 1.2.4 I vilka fall som en PEPP-produkt kan vara lämplig för kunden [T]
- 1.2.5 Hur en PEPP-produkt beskattas [T]

1.3 Flyttblad

- 1.3.1 Innebörden av och syftet med branschöverenskommelsen om flyttblad [T]
- 1.3.2 Huvudsakligt innehåll i flyttblad enligt överenskommelsen [T]
- 1.3.3 När flyttblad bör användas [T]

1.4 Beteendekonomi

- 1.4.1 Att andra än rationella faktorer kan påverka investerarens beslutsfattande [F]
- 1.4.2 Centrala och grundläggande principer och fenomen som kan påverka ekonomiskt beslutsfattande såsom, begränsad rationalitet, överkonfians, sociala normer, förlustaversion, ankring, och mental bokföring [F]
- 1.4.3 Hur rådgivning och samspelet mellan rådgivare och kund kan påverkas av beteendekonominiska faktorer [F]

1.5 Hållbarhetsrisker

- 1.5.1 Några grundläggande kategorier av hållbarhetsrisker, såsom till exempel fysiska klimatrisker, miljörelaterade risker, sociala risker, policyrisker, regulatoriska risker, ryktesrisker [F]

2 Utveckling av god försäkringsdistributionsred

2.1 God försäkringsdistributionsred

2.1.1 Disciplinnämndens beslut 2023:01-06 [F]

- 2.1.1.1 Om särskilda risker och krav vid distribution av onoterade företagsobligationer
- 2.1.1.2 Vikten av information till kunden avseende om rådgivningen omfattas av lagen om försäkringsdistribution eller lagen om värdepappersmarknaden
- 2.1.1.3 Att disciplinnämnden kan pröva regelöverträdelser efter det att licensavtalet sagts upp av licenstagaren

2.1.2 Disciplinnämndens beslut 2023:07-10 [F]

- 2.1.2.1 Att en försäkringsdistributör som marknadsför, rekommenderar eller distribuerar försäkringar från en försäkringsgivare från tredje land som saknar tillstånd i Sverige inte kan anses ha visat tillbörlig omsorg om sina kunder

3 Repetitions- och fortbildningsämnena

3.1 Bransch- eller näringslivskoder

3.1.1 Näringslivskoden som givits ut av Institutet Mot Mutor (IMM) [T]

- 3.1.1.1 Förebyggande åtgärder mot korruption
- 3.1.1.2 Straffbestämmelser om mutbrott (brottsbalk 10 kap. 5a–5e §§)
- 3.1.1.3 Förmåner som omfattas av koden
- 3.1.1.4 Företag som omfattas av koden
- 3.1.1.5 Branschregler
- 3.1.1.6 Förmåner till andra kategorier där särskild restriktivitet ska iakttas - förmånens värde, mottagarens position, förmånens art, mottagarkretsen och formerna för erbjudandet av förmånen
- 3.1.1.7 Otillåtna former av förmåner
- 3.1.1.8 Försäkringsföretags förmåner till försäkringsförmedlare
- 3.1.1.9 Arvode till samarbetspartners
- 3.1.1.10 Konsumentskydd

3.2 Fullmakter

3.2.1 Att en förmedlare är en mellanman som agerar på uppdrag av antingen försäkringsbolag eller kund [F]

3.2.2 Fullmakter [T]

- 3.2.2.1 Informationsfullmakt

- 3.2.2.2 Skötselfullmakt
- 3.2.2.3 Ställningsfullmakt
- 3.2.2.4 Framtidsfullmakt
- 3.2.3 Fullmaktens roll [T]
 - 3.2.3.1 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och rättigheter gentemot fullmaktsgivaren
 - 3.2.3.2 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och avsaknad av rättigheter gentemot tredje man

3.3 Hållbarhetspreferenser

- 3.3.1 När och hur en kunds hållbarhetspreferenser ska inhämtas och beaktas vid lämplighetsbedömningen [T]
- 3.3.2 Vad som är syftet med att hållbarhetspreferenser ska beaktas vid rådgivning om försäkringsbaserade investeringsprodukter [T]
- 3.3.3 Att en rekommendation inte får lämnas om den strider mot en kunds hållbarhetspreferenser [T]
- 3.3.4 Att lämplighetsförklaringen även ska innefatta hur rekommendationen tar hänsyn till kundens hållbarhetspreferenser [T]
- 3.3.5 Vilka åtgärder en försäkringsdistributör ska vidta om en kund ändrar sina hållbarhetspreferenser [T]
- 3.3.6 Vad som avses med hållbarhetspreferenser enligt den delegerade EU-förordningen 2021/1257 och hur olika aspekter av hållbarhetspreferenser ska förklaras för kund [T]

3.4 Tjänstepension

- 3.4.1 Viktiga begrepp inom tjänstepension [T]
 - 3.4.1.1 Tryggandeformer
 - 3.4.1.2 Löneväxling
 - 3.4.1.3 Premiebestämd pension
 - 3.4.1.4 Förmånsbestämd pension
- 3.4.2 Skillnaden mellan försäkringstagare och försäkrad [T]
- 3.4.3 Vilken part som anses vara kund inom tjänstepension och vilka aktiviteter som utgör försäkringsdistribution [T]
 - 3.4.3.1 Vid upprättande av pensionsplaner
 - 3.4.3.2 Vid pensionsinbetalning
 - 3.4.3.3 Vid upprättande av uppdragsavtal
 - 3.4.3.4 Vid rådgivning av medarbetare
 - 3.4.3.5 Vid utbetalning från pensionsförsäkring
- 3.4.4 Rätt till tjänstepension [T]
 - 3.4.4.1 Om ett företag har möjlighet att teckna tjänstepensionsförsäkring

- 3.4.4.2 För vilka personer ett företag har möjlighet att teckna tjänstepersonsförsäkring för
- 3.4.5 Avsättningsregler för tjänstepension [T]
 - 3.4.5.1 På vilka nivåer ett företag får göra avdragsgill avsättning till tjänstepension för olika personer
 - 3.4.5.2 Vilka inkomster rätten till tjänstepension grundar sig på
- 3.4.6 Ägarkretsen [T]
 - 3.4.6.1 Vilka som tillhör ägarkretsen i ett företag och som har rätt att teckna tjänstepension för olika typer av bolag
 - 3.4.6.2 I vilka fall tjänstepensionsförsäkring eller privat pensionsförsäkring ska tecknas för ägarkretsen
- 3.4.7 Tryggandeformer - skillnaderna mellan de olika tryggandeformerna och kunna avgöra vilken eller vilka som är lämpliga för ett visst företag samt kunna förklara för kund varför en av tryggandeformerna är lämpligast för dem [T]
 - 3.4.7.1 Tjänstepensionsförsäkring
 - 3.4.7.2 Pensionsstiftelse
 - 3.4.7.3 Avsättning i balansräkningen
- 3.4.8 Behovsanalys [T]
 - 3.4.8.1 Genomförande av en analys av kundens behov
 - 3.4.8.2 Baserat på en genomförd behovsanalys föreslå en komplett försäkringslösning för kunden
- 3.4.9 Tjänstepensionsplaner [T]
 - 3.4.9.1 Hur en plan är uppbyggd och vad motivet för att använda en plan är
 - 3.4.9.2 Fördelar och nackdelar med plan jämfört med individuella pensionsförsäkringar
 - 3.4.9.3 Vilka komponenter som måste ingå och vilka som måste väljas
- 3.4.10 Individuella och kollektivavtalade tjänstepensionsplaner [T]
 - 3.4.10.1 Vilka skillnaderna är mellan planerna
 - 3.4.10.2 Motiv för att använda individuella eller kollektivavtalade tjänstepensionsplaner
 - 3.4.10.3 Fördelar och nackdelar med individuella och kollektiva tjänstepensionsplaner
- 3.4.11 Löneväxling [T]
 - 3.4.11.1 Vad löneväxling är
 - 3.4.11.2 Vilka fördelar respektive nackdelar löneväxling kan ha
 - 3.4.11.3 Omsätta löneväxling till såväl försäkring som andra förmåner
- 3.4.12 Direktpension [T]
 - 3.4.12.1 Hur direktpension fungerar och är uppbyggd
 - 3.4.12.2 Direktpensionens roll i en tjänstepensionslösning
- 3.4.13 Kapitalförsäkring och för- och nackdelarna med en sådan lösning [T]
- 3.4.14 Pensionspolicy [F]

- 3.4.14.1 Upprättande av en pensionspolicy
- 3.4.14.2 Vad en pensionspolicy innebär för såväl arbetsgivare som anställd i en tjänstepensionslösning
- 3.4.15 Avgångspension – analys av ett företags behov av avgångspensionslösning och framtagande av lämplig lösning för kund [T]
- 3.4.16 Alternativ tjänstepension [T]
 - 3.4.16.1 Reglerna för alternativ tjänstepension med såväl frilagd premie som premieplan
 - 3.4.16.2 Avgörande om alternativ tjänstepension är lämplig och möjlig för en anställd

3.5 Tjänstepension enligt kollektivavtal

- 3.5.1 Pensionsförmånerna enligt ITP, SAF-LO, KAP-KL/AKAP-KR (tidigare AKAP-KL) och PA16 [T]

3.6 Återköp och flytträtt

- 3.6.1 Skatteklassens betydelse för om en försäkring kan flyttas eller återköpas [T]
- 3.6.2 Återköp [T]
 - 3.6.2.1 Innebörden av återköp
 - 3.6.2.2 Bedömning av om en försäkring är möjlig att återköpa eller inte, inklusive vilka försäkringar som omfattas av reglerna om återköpsrätt
 - 3.6.2.3 Konsekvenserna av ett återköp
- 3.6.3 Flytträtt [T]
 - 3.6.3.1 Vad flytträtt innebär
 - 3.6.3.2 Bedömning av om en försäkring är möjlig att flytta eller inte, inklusive vilka försäkringar som omfattas av reglerna om flytträtt
 - 3.6.3.3 Innebörden av att utbetalningar har påbörjats i den försäkring som flyttas
 - 3.6.3.4 Innebörden av att utbetalningar har påbörjats i den mottagande försäkringen
 - 3.6.3.5 Konsekvenser av en flytt
- 3.6.4 Avgifter för återköp och flytt och inverkan för kundens behov och syfte [T]
 - 3.6.4.1 Skillnader mellan direkta och indirekta kostnader
 - 3.6.4.2 Innebörden av kvarvarande anskaffningskostnader och försäkringstidens påverkan
- 3.6.5 Situationer som kräver särskild uppmärksamhet [T]
 - 3.6.5.1 Avgifter och kostnader vid byte av försäkringsbolag eller avtal
 - 3.6.5.2 Totala löpande avgifter före och efter byte
 - 3.6.5.3 Byte av förvaltningsform
 - 3.6.5.4 Risknivå
 - 3.6.5.5 Garantinivåer
 - 3.6.5.6 Justeringar för marknadsvärde och konsolideringsnivå

- 3.6.5.7 Försäkringsavtal som innehåller flera typer av försäkringsskydd
- 3.6.5.8 Teckningskrav och regler för inträde
- 3.6.5.9 Förmånstagarförordnande
- 3.6.5.10 Flytt av tjänstepension inom eller utom kollektivavtal
- 3.6.5.11 Arbetsgivarens medgivande vid tjänstepensionsförsäkring
- 3.6.5.12 Försäkringsbolagets säte och beskattningssituationen

3.6.6 Flyttprocess – den administrativa processen för flytt, inklusive tidsramar [T]

3.7 Internationell försäkringsmarknad

3.7.1 Internationella försäkringsgivare - vilka kontroller som bör göras av en försäkringsgivare innan dess försäkringar distribueras beroende på var de har sitt tillstånd [F]

3.7.1.1 Land inom EU/EES

3.7.1.2 Tredjeland